

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 126/07.04.22
CEB

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 26/2-2376 din 20.04.2022

La nr. 126 din 07.04.2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind importul unui autovehicul (*mijlocul de transport, model IVECO, numărul de identificare ZCFC50A2005669384, anul fabricării 2007*).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	971
"20" 04	2022
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7899 din 19.04.2022

la proiectul de lege privind importul unui autovehicul (mijlocul de transport, model IVECO, numărul de identificare ZCFC50A2005669384, anul fabricării 2007)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul, iar autor nemijlocit este Deputatul în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, „În anul 2018, Primăria Sculeni a primit cu titlu de donație din partea Comunei Victoria, Județul Iași din România, un microbuz marca IVECO. Acest mijloc de transport este oferit în cadrul acordului de cooperare intercomunală între Primăria Comunei Victoria, pe de o parte și Primăria Comunei Sculeni, pe de altă parte”.

Totodată, în notă se indică următoarele: „Scutirile de plată a drepturilor de import vor aduce un șir de beneficii pentru locuitorii comunei Sculeni, în special, pentru transportarea elevilor care, la moment sunt transportați cu un autobuz fabricat în anul 1982. De asemenea, în contextul problemei refugiaților din Ucraina, acest mijloc de transport va fi folosit pentru transportarea refugiaților la punctul de trecere a frontierei Sculeni-Sculeni. Totodată, prin acest proiect se vor întări relațiile dintre Primăria Comunei Victoria și Primăria Comunei Sculeni”.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune, cu titlu de excepție, importul unui mijloc de transport de marca IVECO, fabricat în anul 2007, cu scutirea de plata drepturilor de import în beneficiul Primăriei comunei Sculeni, raionul Ungheni.

Mijlocul de transport este acordat cu titlu gratuit de către comuna Victoria, județul Iași, România și nu va putea fi înstrăinat de beneficiar.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de susținere a administrației publice locale a comunei Sculeni, raionul Ungheni, prin facilitarea acesteia la importul unui vehicul care este expedit gratuit din România.

Într-o altă ordine de idei, menționăm că o astfel de practică, a scutirilor de plata drepturilor de import poate genera o discriminare a altor subiecți aflați într-o situație juridică similară, dar care se conformează legislației naționale. În acest sens, se poate menționa că proiectul promovează o excepție de la regula generală de achitare a taxelor legal instituite conform procedurilor în vigoare.

Acest fapt instituie un precedent judiciar periculos, determinând o inechitate în privința contribuabililor, fapt ce va impulsiona înaintarea solicitărilor de acest gen.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Nota informativă descrie sumar condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului și evidențiind elementele noi pe care le introduce proiectul în raport cu reglementările existente.

Totuși, considerăm că autorul proiectului în nota informativă nu distinge prin evidențierea caracterului de excepție al normelor din proiect, precum și nu redă eventualele efecte negative ulterior aprobării proiectului.

Ținând cont că proiectul aduce beneficii, atât societății, cât și administrației publice locale a comunei Sculeni, raionul Ungheni, totuși acesta constituie premisă pentru solicitarea de la scutirea plății taxelor legale și a altor subiecți de drept cointeresați.

În aceste împrejurări, vor fi create condiții prielnice de a găsi pârghii legale de eschivare de la plata taxelor legale cu invocarea unui scop nobil.

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

În mod direct, implementarea proiectului prenotat nu presupune alocarea de mijloace financiare din bugetul de stat.

Proiectul, însă, are un impact bugetar, în sensul micșorării veniturilor la bugetul de stat. Scutirea de la plata drepturilor de import pentru un mijloc de transport va avea drept efect diminuarea încasărilor la bugetul de stat. La acest aspect, în nota informativă sunt expuse următoarele: „*Proiectul nu implică costuri financiare directe, dar prin scutirea plăților pentru drepturile de import, Bugetul de stat este afectat nesemnificativ în mod direct*”.

În acest sens, menționăm că nota informativă este lacunară la aspectul privind suma mijloacelor financiare de care bugetul de stat va fi lipsit la importul autovehiculului respectiv.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Proiectul de lege examinat prevede excepții de la prevederile Codului Fiscal, Codului Vamal, Legii cu privire la tariful vamal și Legii privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor cu scopul de a admite importul unui autovehicul cu scutirea de plata drepturilor de import.

Pe această cale atragem atenția legiuitorului asupra faptului că la moment cadrul legal național este lacunar și nu conține norme exprese care să prevadă reguli clare, transparente care să reglementeze modalitatea de solicitare a unor astfel de facilități, precum și asigurarea verificării post-introducere în țară a condițiilor de utilizare a bunului introdus.

În contextul în care mai multe asemenea proiecte s-au promovat în legislativ, se impune adoptarea unei viziuni echilibrate exprimată într-o soluție legislativă care va fi general-aplicabilă tuturor situațiilor tipice și va fi predictibilă. Prin urmare se recomandă elaborarea unui act normativ general, impersonal, obligatoriu care să reglementeze cazurile și modalitatea de solicitare a unor astfel de facilități, precum și asigurarea verificării post-introducere în țară a condițiilor de utilizare a bunurilor introduse.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul legii nu reglementează în mod direct activitatea agenților și entităților publice, totuși vizează activitatea Serviciului Vamal care urmează să aplice prevederile actului legislativ de excepție prin realizarea măsurilor necesare, care vor asigura importul autovehiculului menționat expres în proiect.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Art. I din proiect

Articol I – Prin derogare de la prevederile articolului 20 alineatul (4) din Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000, prin derogare de la prevederile Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, prin derogare de la Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1977 și a Legii privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor nr. 172 din 25.07.2014, se permite, cu titlul de excepție, Primăriei comunei Sculeni, r-l Ungheni, introducerea în țară și plasarea sub regim vamal de import a unui mijloc de transport clasificat la poziția tarifară 8702, model IVECO, numărul de identificare ZCFC50A2005669384, anul fabricării 2007, cu scutirea de plata drepturilor de import, fără drept de înstrăinare.

Obiecții:

Norma citată face referire la art. 20 alin. (4) din Codul vamal în vederea instituirii unei derogări de la prevederile acestei norme. Carența identificată constă în faptul că alineatul (4) din articolul de referință a

fost abrogat prin Legea nr. 257/2020 cu privire la modificarea unor acte normative (art. XVIII pct. 3). Deși art. 20 alin. (4) reglementa interdicția importului autovehiculelor ce depășeau un anumit termen de exploatare, actualmente restricțiile respective nu mai sunt valabile și trimiterea realizată în proiect nu poate produce efecte.

Așadar, pentru a asigura coerența proiectului la cadrul normativ în vigoare și calitatea actului normativ, nu este necesară indicarea unei norme abrogate.

Recomandări:

La art. I din proiect se recomandă excluderea cuvintelor „Prin derogare de la prevederile articolului 20 alineatul (4) din Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000”.

Factori de risc:

- Norme de trimitere defectuoase

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

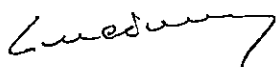
Prin proiect se propune, cu titlu de excepție, importul unui mijloc de transport de marca IVECO, fabricat în anul 2007, cu scutirea de plata drepturilor de import în beneficiul Primăriei comunei Sculeni, raionul Ungheni. Mijlocul de transport este acordat cu titlu gratuit de către comuna Victoria, județul Iași, România și nu va putea fi înstrăinat de beneficiar.

În pofida promovării interesului public de susținere a administrației publice locale a comunei Sculeni, raionul Ungheni, prin facilitarea acesteia la importul unui mijloc de transport donat de către comuna Victoria, județul Iași, România, totuși proiectele de acest gen tind să impulsioneze subiecții de drept în nerespectarea cadrului legal în ceea ce privește achitarea drepturilor de import. Astfel, se accentuează intenția ca, prin căi legale, să se eludeze aplicarea cadrului legal general. Respectiv, proiectul va crea bază legală de solicitare a scutirilor de acest fel și de către alți subiecți de drept.

În acest context, legiuitorul urmează să examineze minuțios și să trateze în condiții de egalitate și obiectivitate fiecare subiect de drept aflat în aceeași situație juridică, iar promovarea proiectului să fie analizată din perspectiva asigurării interesului public general.

Totodată, atragem atenția legiuitorului asupra faptului că la moment cadrul legal național este lacunar și nu conține norme exprese care să prevadă reguli clare, transparente care să reglementeze modalitatea de solicitare a unor astfel de facilități, precum și asigurarea verificării post-introducere în țară a condițiilor de utilizare a bunurilor introduse.

19.04.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Ilie Creciun, Inspector principal

